

Состојба со COVID-19 во Северна Македонија и светот

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА – 10-16.08.2020

Тестирани се вкупно 11.605 материјали во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2. Регистрирани се вкупно 902 нови позитивни случаи од 29 градови во државата (Табела 1), зголемување од 10,5% во однос на минатата недела. Најголем дел од регистрираните случаи се од Скопје (n=251; 27,8%) и Куманово (n=125; 13,6%).

Табела 1. Дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЦЗ/ПЕ, РС Македонија, 10-16.08.2020

ЦЗ/ПЕ	Број на заболени	Починати
Скопје	251	9
Куманово	125	
Гостивар	88	1
Штип	83	
Тетово	50	
Струга	42	1
Кичево	41	
Кавадарци	32	1
Прилеп	20	
Виница	19	
Свети Николе	18	1
Битола	18	
Демир Хисар	16	
Кочани	16	
Македонски Брод	13	1
Охрид	11	1
Струмица	11	
Берово	7	1
Дебар	7	
Пробиштип	6	
Делчево	5	
Велес	5	1
Неготино	4	
Гевгелија	3	
Богданци	3	
Крива Паланка	3	
Вкупно	902	17

Регистрирани се заболени лица во сите возрасни групи. Најзастапена е возрасната група на лица над 60 години со 206 (22,8%) позитивни. Голем број на заболени се регистрира и кај лицата на возраст од 30-39 (n=163; 18,1%) и 50-59 (n=162; 18,0%). Најмал број е регистриран кај децата од 0-9 (n=26; 2,9%) и 10-19 години (n=49; 5,4%).

Во однос на дистрибуцијата по пол, пријавени се 425 (47,1%) лица од женски и 477 (52,9%) од машки пол.

Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=858; 95,1%), регистрирани се 87 (10,1%) хоспитализирани, а кај 244 (28,4%) лица е регистрирано присуство на коморбидитети.

Од вкупниот број на нови случаи, 303 (35,3%) имаат контакт со потврден случај. Регистрирани се 27 лица со историја на патување (во последни 14 дена).

По добиени два негативни теста за присуство на SARS-CoV-2, како оздравени се водат 1.067 лица кои биле хоспитализирани или на домашно лекување.

Пријавени се 17 смртни случаи од 9 градови (Табела 1), намалување од 32,0% во однос на минатата недела. Најголем дел од случаите се на возраст над 60 години (n=9; 52,9%). Од починатите, 16 биле хоспитализирани, а еден случај починал во вонболнички услови. Коморбидитети се регистрирани кај 11 починати лица.

КУМУЛАТИВНА СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Заклучно со 16.08.2020, пријавени се вкупно 12.840 случаи на COVID-19 (I=618,0/100.000).

Според место на постојано живеење/ повремен престој, случаи на COVID-19 се регистрирани во 35 градови/ЦЗ низ државата. Најголем дел регистрирани во Скопје, Куманово, Тетово и Штип, додека највисок морталитет се регистрира во Струга, Куманово, Тетово, Скопје и Штип. Од градовите каде што е регистриран поголем број на случаи највисок леталитет се регистрира во Струга (Табела 2).

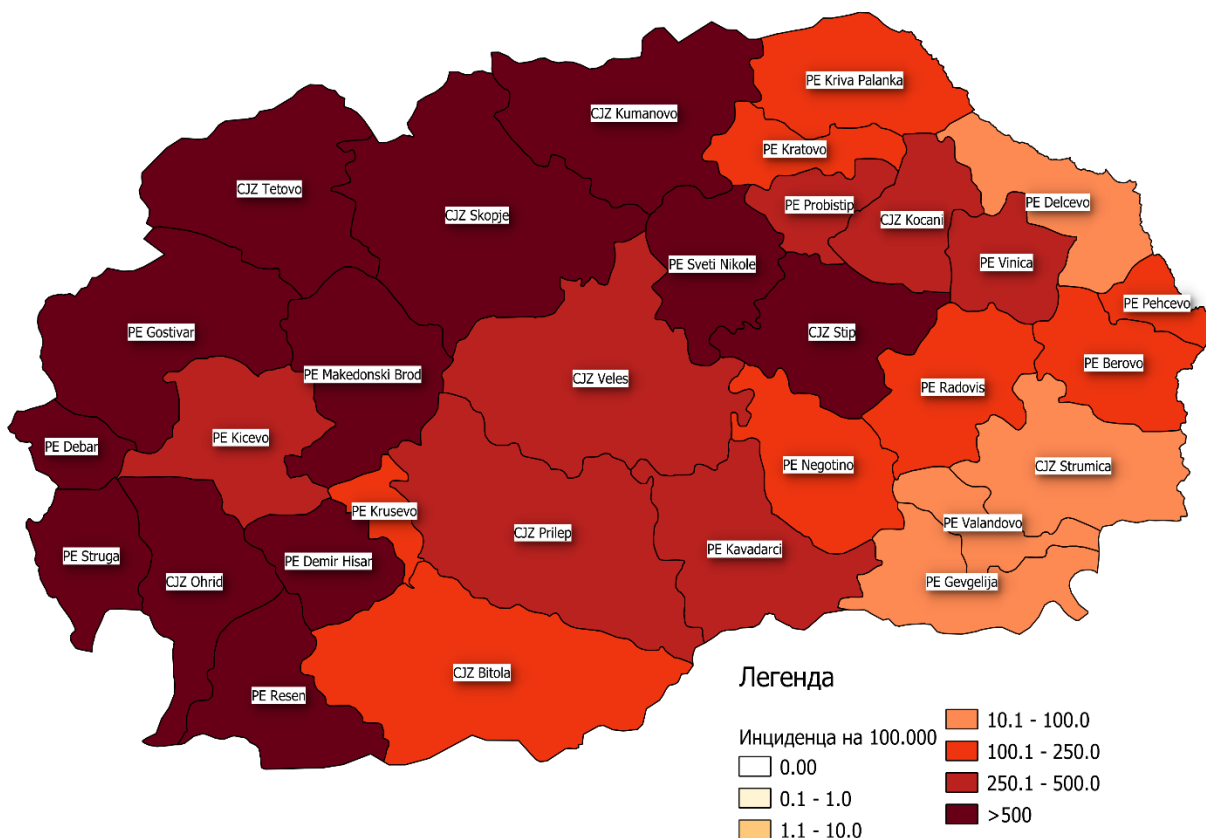
Табела 2. Кумулативна дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЦЗ/ПЕ, РС Македонија, 2020

Дистрибуција по ЦЗ/ПЕ	Вкупно	Инциденца /100 000	Умрени (вкупно)	Морталитет /100 000	Леталитет
Вкупно	12.840	618,0	547	26,3	4,3%
Скопје	5418	877.2	227	36.8	4.2%
Куманово	1289	903.4	57	39.9	4.4%
Тетово	1141	571.2	74	37.0	6.5%
Штип	1048	1989.6	18	34.2	1.7%
Гостивар	660	551.1	29	24.2	4.4%
Струга	521	767.9	46	67.8	8.8%
Прилеп	365	382.9	24	25.2	6.6%
Охрид	309	550.7	10	17.8	3.2%
Свети Николе	261	1272.4	1	4.9	0.4%
Велес	243	366.8	14	21.1	5.8%
Кичево	240	419.9	10	17.5	4.2%
Дебар	226	814.3	7	25.2	3.1%
Битола	184	180.5	6	5.9	3.3%
Кавадарци	158	367.2	2	4.6	1.3%
Ресен	146	892.9	4	24.5	2.7%
Кочани	128	266.8	4	8.3	3.1%
Пробиштип	69	451.0	0	0.0	0.0%
Македонски Брод	65	580.5	3	26.8	4.6%
Демир Хисар	60	716.2	1	11.9	1.7%
Струмица	52	54.9	3	3.2	5.8%
Виница	51	262.5	0	0.0	0.0%
Радовиш	38	116.5	1	3.1	2.6%
Неготино*	36	153.4	1	4.3	2.8%
Гевгелија**	31	90.1	0	0.0	0.0%
Крива Паланка	30	125.4	0	0.0	0.0%
Крушево	16	167.9	2	21.0	12.5%
Берово	15	115.4	2	15.4	13.3%
Кратово	15	156.8	0	0.0	0.0%
Делчево***	10	41.6	1	4.2	10.0%
Пехчево	8	160.2	0	0.0	0.0%
Валандово	7	59.1	0	0.0	0.0%

*10 лица се од Демир Капија **7 лица се од Дојран, 7 од Богданци ***4 случаи се од Македонска Каменица

Највисока кумулативна инциденца на 100.000 жители се регистрира во Штип (1.989,6/100.000), Свети Николе со 1.272,4 на 100.000 жители, Куманово (903,4/100.000), Ресен (892,9/100.000), Скопје (877,2/100.000), Дебар (814,3/100.000), Струга (767,9/100.000), Демир Хисар (716,2/100.000), Македонски Брод (580,5/100.000), Тетово (571,2/100.000), Гостивар (551,1/100.000) и Охрид (550,7/100.000), додека инциденца со над 250 заболени на 100.000 жители е регистрирана во Пробиштип, Кичево, Прилеп, Кавадарци, Велес, Кочани и Винаца (Табела 2, Картограм 1).

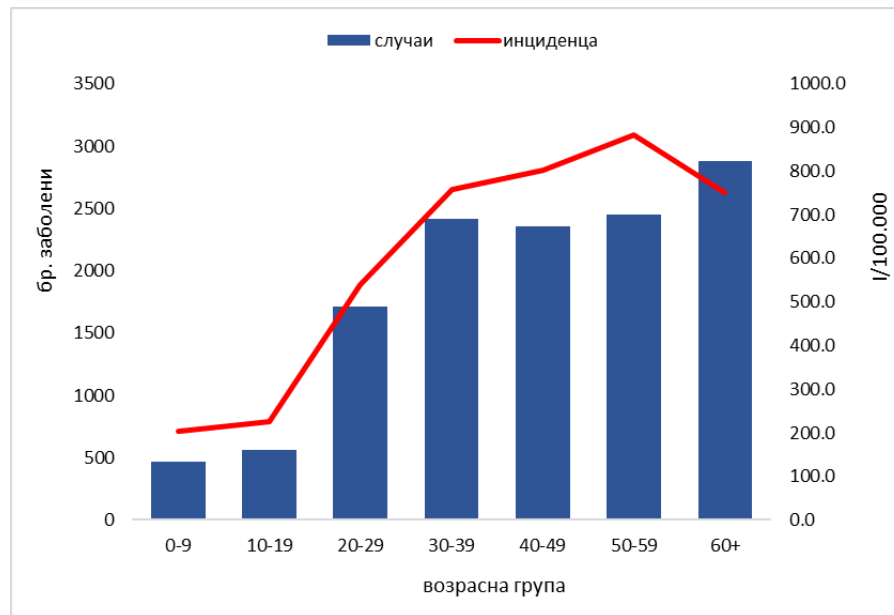
Картограм 1. Инциденца на 100.000 жители, COVID-19, Р.С. Македонија

Во однос на дистрибуцијата по пол, регистрирани се 6.441 машки и 6.399 женски лица. Специфичниот морбидитет кај машките е 621,4/100.000, додека кај женските 619,7/100.000.

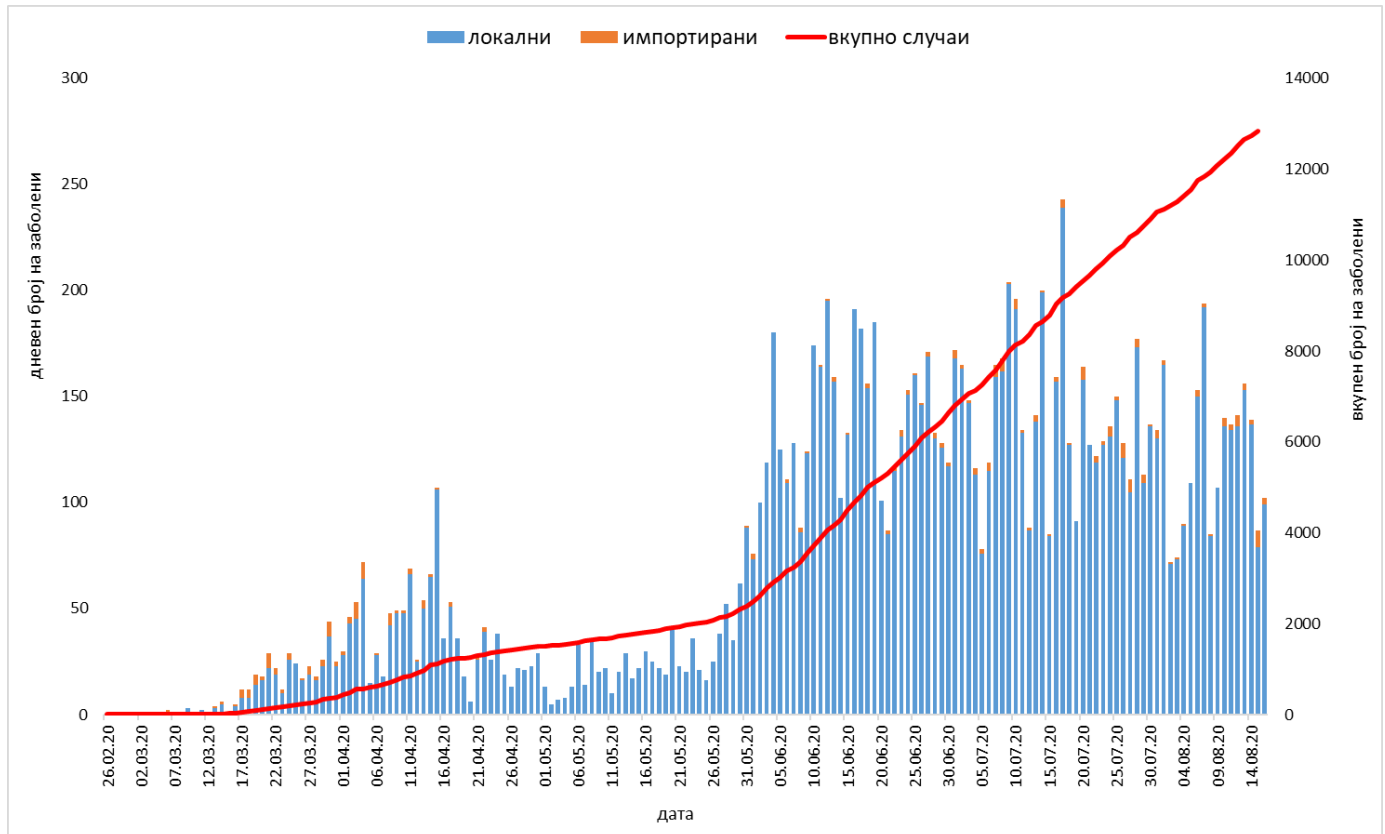
Возраста на заболениите се движи од 0 до 99 години (просек – 44,7 години). Најголем број на заболени се на возраст над 60 години – 2.876 (22,4%) со инциденца од 750,3/100.000, а највисока специфична инциденца од 881,8/100.000 се регистрира на возрасната група од 50-59 години (2.452 заболени). Најниска инциденца од 202,7 и 226,2 на 100.000 жители се регистрира кај деца на возраст од 0-9 и 10-19 години, каде се пријавени 464 и 566 случаи соодветно (Графикон 1).

Графикон 1. Дистрибуција на заболениите од COVID-19 според возрастна група, (n=12.840)

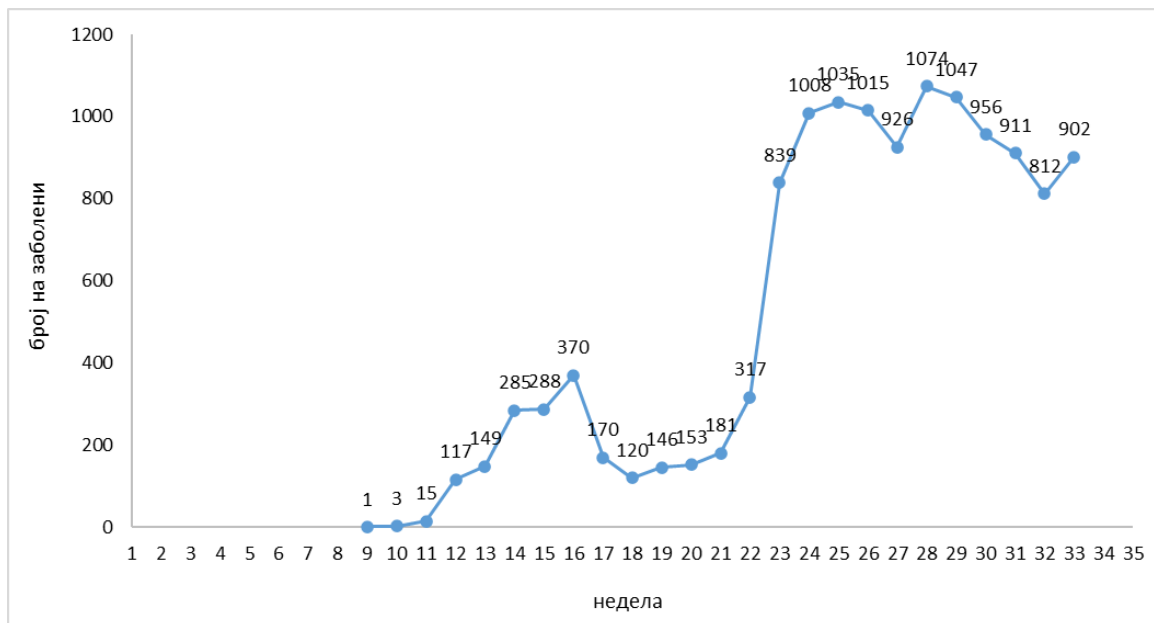
Во однос на датумот на пријавување, првиот случај е регистриран на 26.02.2020. Највисок број на пријавени случаи на дневно ниво (n=243) е регистриран на 17.07.2020 (Графикон 2).

Графикон 2. Дистрибуција на заболениите од COVID-19 во С. Македонија според ден на лабораториска дијагностика и начин на стекнување на болеста, 2020 година (n=12.840)

Од 11-тата недела во 2020 континуирано се регистрираат нови потврдени случаи. Пикот е достигнат во 28-мата недела (n=1.074) (Графикон 3).

Графикон 3. Дистрибуција на заболените од COVID-19 во С. Македонија според недела на лабораториска дијагностика, 2020 година (n=12.840)

Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=12.783; 99,6%), 19,4% (n=2.485) се/биле хоспитализирани во текот на болеста, а останатите биле/се на домашно лекување, асимптоматски или со полесна клиничка слика.

Според извештаите од болниците кои пристигнаа до ИЈЗ (КИБФС, ГОБ 8-ми Септември, ИБЗД Козле, Клинички болници Битола и Штип, Општи болници Прилеп, Куманово, Струмица, Гостивар), моментално се хоспитализирани 288 лица, а од нив 88 се на кислородна поддршка и 7 на инвазивна/неинвазивна механичка вентилација.

Во однос на симптомите кои се пријавени кај заболените лица, најчесто се регистрирани температура (64,6%), малаксаност (41,1%), кашлица (39,2%), болка во грло (14,9%), главоболка (14,7%), треска (12,0%), отежнато дишење (10,8%) и ослабен осет за мирис и/или вкус (10,7%).

Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=12.783; 99,6%), кај 3.388 или 26,5% од дијагностицираните лица не се регистрирани симптоми на заболувањето.

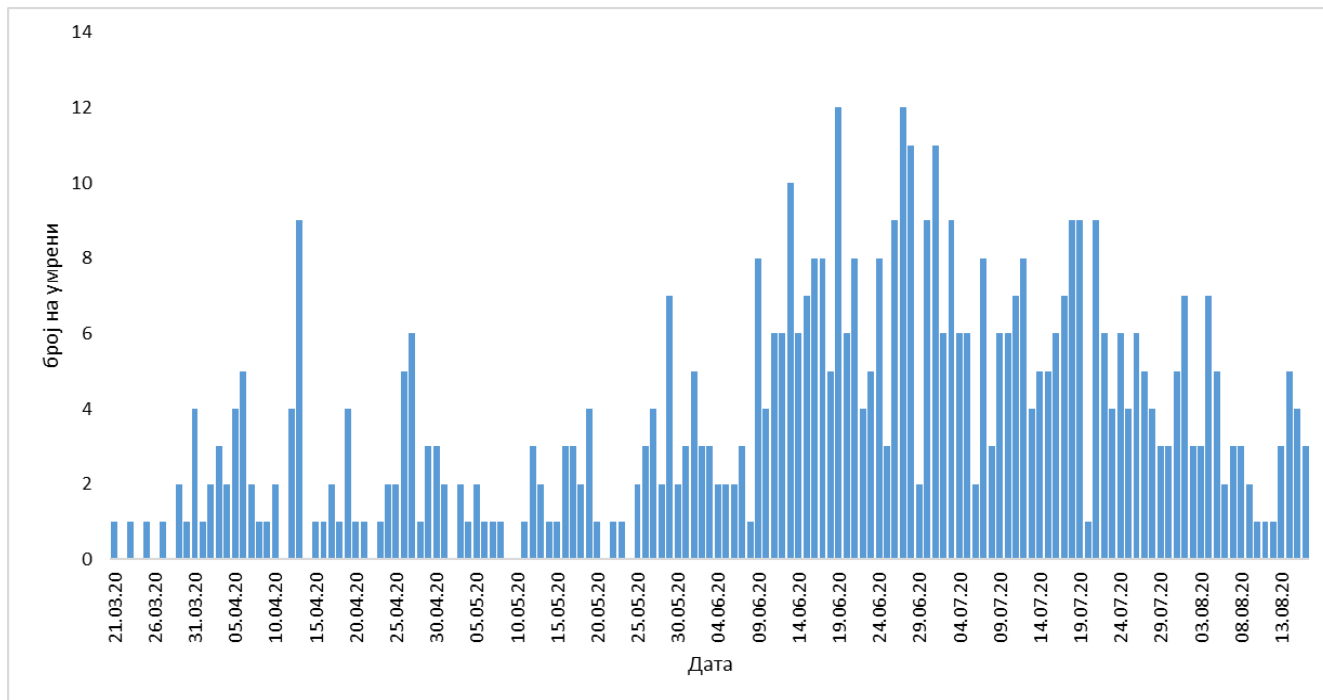
Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=12.783; 99,6%), пријавени се 117 (0,9%) случаи кај бременни жени, од кои 30 биле хоспитализирани во текот на болеста. Педесет и три од регистрираните се асимптоматски случаи.

Во однос на коморбидитети, од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=12.783; 99,6%), кај 3.853 (30,1%) лица се присутни хронична/и здравствени состојби, од кои 2.670 лица имаат кардиоваскуларна болест, 1.076 дијабет, 538 се со хронична белодробна болест и 713 со други хронични болести. Од хоспитализираните случаи, кај 1.463 (58,9%) се присутни коморбидитети.

Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=12.783; 99,6%), регистрирани се 782 (6,1%) случаи на заболување меѓу здравствени работници.

Регистрирани се 547 смртни случаи (Лт = 4,3%). Во однос на дата на смрт најголем број на смртни случаи се регистрирани на 19.06.2020 и 27.06.2020 година (n=12), а според недела на пријавување во тек на 25-тата недела (n=54) (Графикон 4). Од регистрираните смртни случаи, најголем дел се на возраст над 60 години (n=397) каде е регистриран и највисок специфичен морталитет – 103,6/100.000 жители. Регистрирани се 345 смртни случаи кај лица од машки и 202 кај лица од женски пол. Од починатите, кај 438 (80,1%) се регистрирани коморбидитети, најчесто кардиоваскуларна болест (n=332), дијабет (n=153) и белодробна болест (n=79). Регистрирани се два смртни случаи кај бремени жени и четири смртни случаи кај здравствени работници. Триесет и три (6,0%) од пријавените случаи починале во вонболнички услови, а останатите 514 (94,0%) починале за време на хоспитализација.

Графикон 4. Дистрибуција на смртни случаи од COVID-19 во С. Македонија според дата на смрт, 2020 година (n=547)

Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=12.783; 99,6%), 266 (2,1%) се импортирани, од нив 8 лица се детектирани на точка на влез, а последниот импортиран случај е регистриран на 16.08.2020. Вкупно 5.621 лица (44,0%) имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата.

Од 15.02.2020 до 16.08.2020 тествани се вкупно 127.196 материјали (детектирани 12.840 позитивни лица) во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2 (Табела 3). Со ова во Р. С. Македонија се направени 61.472 тестови на 1.000.000 жители.

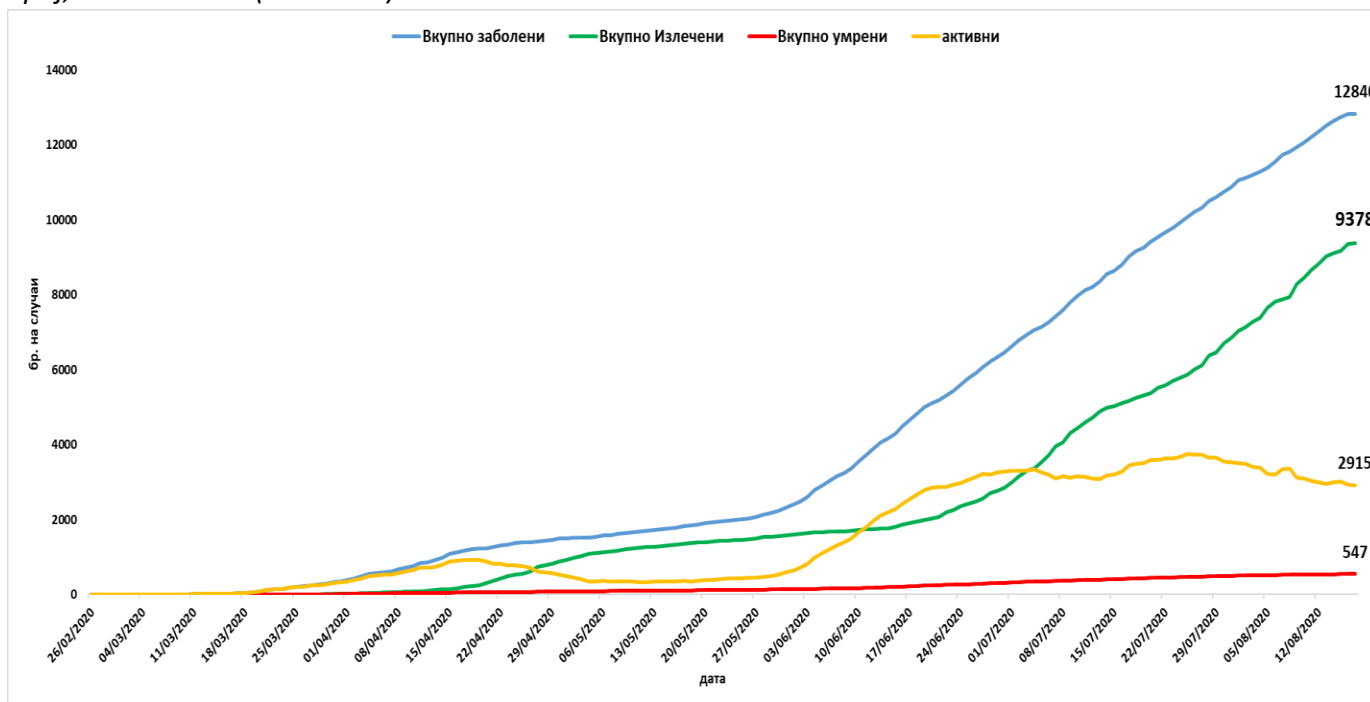
Табела 3. Вкупен број на тестови направени за COVID-19 во Р.С. Македонија (n=127.196)*

Кумулативен број на тестови	Вкупно тестови	Вкупно позитивни	Тестови скрининг	Позитивни скрининг	Тестови рутина	Позитивни рутина
ВКУПНО	127.196	12.840	4.982	24	122.214	12.816
ИЈЗ - Вирусологија	61.465	7.202	3.226	22	58.239	7.180
ЦЈЗ Скопје	1.656	190	0	0	1.656	190
Авицена	9.324	956	0	0	9.324	956
Биотек	10.884	583	0	0	10.884	583
Жан Митрев Клиника	16.884	1.205	0	0	16.884	1.205
Систина	12.069	652	0	0	12.069	652
Лаор	124	25	0	0	124	25
МАНУ	10.120	1.492	1.756	2	8.364	1.490
Ветеринарен Факултет	755	81	0	0	755	81
Судска медицина	383	7	0	0	383	7
ЦЈЗ Битола	2.456	353	0	0	2.456	353
КИБФС	620	73	0	0	620	73
ГАК	449	14	0	0	449	14

*7 лица се лабораториски потврдени во странство

Според исходот од заболувањето, 2.915 лица (22,7%) се активни случаи, 9.378 случаи (73,0%) се водат како оздравени (663 од нив се здравствени работници и 87 се бремени жени), испишани од болница или се со два негативни теста по домашното лекување (Табела 4, Графикон 5). Од случаите кои се водат како оздравени, 1.561 (16,6%) биле хоспитализирани додека останатите 7.817 (83,4%) биле на домашно лекување.

Графикон 5. Дистрибуција на заболените од COVID-19 во С. Македонија според исход и вкупен број, 2020 година (n=12.840)

Табела 4. *Исход на заболување по градови, Р.С. Македонија (n=12.840)*

Дистрибуција по град	Болест во тек	Оздравен	Смртен исход	Вкупно
Скопје	949	4242	227	5418
Куманово	298	934	57	1289
Тетово	151	916	74	1141
Штип	247	783	18	1048
Гостивар	289	342	29	660
Струга	167	308	46	521
Прилеп	40	301	24	365
Охрид	66	233	10	309
Свети Николе	61	199	1	261
Велес	27	202	14	243
Кичево	126	104	10	240
Дебар	67	152	7	226
Битола	74	104	6	184
Кавадарци	103	53	2	158
Ресен	7	135	4	146
Кочани	29	95	4	128
Пробиштип	17	52		69
Македонски Брод	45	17	3	65
Демир Хисар	37	22	1	60
Струмица	23	26	3	52
Виница	36	15		51
Радовиш	10	27	1	38
Крива Паланка	5	25		30
Неготино	12	13	1	26
Гевгелија	7	10		17
Крушево	1	13	2	16
Кратово	1	14		15
Берово	6	7	2	15
Демир Капија		10		10
Пехчево	2	6		8
Богданци	5	2		7
Дојран	1	6		7
Валандово	1	6		7
Делчево	5		1	6
Македонска Каменица		4		4
ВКУПНО	2.915	9.378	547	12.840

ПРОЦЕНА НА РИЗИК ЗА ПОНАТАМОШНО ШИРЕЊЕ НА COVID-19

Проценката на СЗО на глобално ниво и на ниво на Европски Регион за понатамошно ширење на COVID-19 кажува дека ризикот е висок.

Според категоризацијата на ризикот од СЗО, се проценува дека:

- ❖ Скопје, Штип, Гостивар и Куманово се во фаза 4 (широко-распространета трансмисија во заедницата).
- ❖ Кичево, Кавадарци и Струга се во фаза 3 (локализирана трансмисија).
- ❖ Останатиот дел од Република Северна Македонија е во фаза 2 (спорадични случаи).

На Табела 5 е даден моментален приказ на активните случаи по општини во региони во кои се регистрира широко-распространета трансмисија во заедницата.

Табела 5. Активни случаи од COVID-19 по општини, Скопје, Куманово, Гостивар и Штип (n=1.783)

Град/ општина	Активни случаи	Град/ општина	Активни случаи
Скопје	949	Куманово	298
Чаир	133	Куманово	283
Аеродром	125	Липково	12
Гази Баба	119	Старо Нагоричане	3
Карпош	98	Гостивар	289
Центар	87	Гостивар	269
Бутел	69	Врапчиште	18
Кисела Вода	69	Маврово-Ростуше	2
Ѓорче Петров	65	Штип	247
Шуто Оризари	58	Штип	242
Сарај	33	Карбинци	5
Студеничани	31		
Арачиново	17		
Илинден	12		
Сопиште	10		
Чучер Сандево	9		
Петровец	7		
Зелениково	4		
странец	3		

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО СВЕТОТ

Согласно последните податоци објавени од [СЗО](#), заклучно со 16.08.2020:

Број на потврдени случаи на глобално ниво – **21.294.845**

Број на смртни случаи на глобално ниво – **761.779**

- ❖ Регион на СЗО Америка
  - ✓ Потврдени случаи – 11.420.8600
  - ✓ Смртни случаи – 414.326

- ❖ Европски Регион на СЗО
  - ✓ Потврдени случаи – 3.754.649
  - ✓ Смртни случаи – 214.092

- ❖ Регион на СЗО Југоисточна Азија
  - ✓ Потврдени случаи – 3.040.168
  - ✓ Смртни случаи – 59.875

- ❖ Источно-Медитерански Регион на СЗО
  - ✓ Потврдени случаи – 1.723.673
  - ✓ Смртни случаи – 45.704

- ❖ Африкански Регион на СЗО
  - ✓ Потврдени случаи – 945.165
  - ✓ Смртни случаи – 18.476

- ❖ Регион на СЗО Западен Пацифик
  - ✓ Потврдени случаи – 409.589
  - ✓ Смртни случаи – 9.293

УПАТСТВА И ПРЕПОРАКИ ЗА ЈАВНОСТА

- ✓ За повеќе информации од видот на најчесто поставувани прашања, вистини и митови во врска со корона вирусот можете да прочитате на

<http://www.iph.mk/prasanja-i-odgovori-za-korona-virusot/>

- ✓ Општите препораки од СЗО за превенција на болеста можете да ги најдете на следната страна

<http://www.iph.mk/preporaki-od-szo/>

- ✓ За препораките за патници кои доаѓаат/ се враќаат од ризични земји во Македонија

<http://www.iph.mk/korona-preporaki/>

<http://www.iph.mk/preporaki-za-patnici-koi-doagaat-od-rizicni-regioni-so-covid19/>

- ✓ Препораки како да се заштитите себе си

<http://www.iph.mk/covid-19-kako-da-se-zastitite-sebesi/>

- ✓ Доколку некој близок има симптоми слични на тие со болеста, можете да го прочитате СЗО упатството за домашно лекување на сомнителните случаи на

<http://www.iph.mk/upatstvo-za-ncov/>

- ✓ За упатства за здравствените работници

<http://www.iph.mk/posteri-corona-zr-lzo-i-mienje-race/>

<http://www.iph.mk/kontrola-na-infekcija-covid19-lzo/>

- ✓ Веб страна на Министерство за здравство поврзано со COVID-19

<http://zdravstvo.gov.mk/korona-virus/>

- ✓ Веб страна Владата на РСМ поврзано со COVID-19

<https://vlada.mk/covid19>

ИНФОРМАЦИЈА ЗА ЈАВНОСТА

Лицата кои имаат симптоми на грип или симптоми слични на грип (покачена температура над 38°C, треска, отежнато дишење, болки во градите, сува кашлица и др.), од страна на избраниот лекар прво да се прашаат за можен контакт со потврден случај. Избраниот лекар закажува термини за тестирање.

Само доколку лицето со симптоми патувало во земја со висок ризик или среден ризик или имал контакт со потврден случај да се упатува да се јават на бесплатниот телефонски број за прашања поврзани со коронавирусот.

0800 002 03

Скопје, 17.08.2020

*Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје*